

PROLOG

KONEC LÉTA

„Nech mě si lehnout vedle něj.“ Ninův hlas je v tichu následujícím po prvním výstřelu pevný. Je to jen kluk, který stojí proti obrům, ale když se schyluje ke konci, věk nehraje žádnou roli. A Nino už po tom výstřelu nemá co ztratit.

V nedaleké obci Fochi se mezitím oslavuje. Za citrusovým hájem, za prašnými cestami, které se svažují k moři, za hranicemi strachu šestnáctiletého kluka, který viděl, jak se umírá, lidé oslavují, nicnetušící a lhostejní.

Temný obrys borovice přímořské, pod níž se schoval, se rýsuje proti úplňku. Nad chlapcovou hlavou vybuchují barevná světla. Červené, zelené a žluté záblesky, které září do noci na pozadí vzdálených mraků. Déšť jiskříček a kouře, který zakrývá hvězdy. Nino ohňostroj odjakživa nesnášel.

Jenže když se člověk blíží ke konci, chybí mu úplně všechno. Včetně ohňostroje daleko ve výšce.

Nino dál nehybně stojí, upírá pohled na postavu, která svírá pistoli, ale nechvěje se, chrání tělo, které padlo k zemi. Chrání to, za co bojoval a co prohrál.

Přestože jsou jeho oči zalité slzami, nesklápějí se před strachem, dívají se na hlaveň pistole, z níž se ještě kouří.

„Hejbni kostrou, buzerante.“ A pohyb pistolí ukáže na tělo na zemi.

Nino se opře o kůru stromu – připadá mu hrubá a přivětivá –, pak položí ruce na zem, zaboří prsty do borového jehličí a přiblíží se k tomu ještě nevychlazenému tělu.

Rád by zadržel vzlyky, nedával najevo strach, ale v té chvíli už na tom nezáleží. Schoulí se k němu tak, jako když společně spali, a kromě pachu krve ucítí i vůni jeho pokožky a vlasů. Přitiskne k němu obličej a zjistí, že jeho tváře už jsou příliš studené. Neovládne se a zasténá, bojí se. Šíleně se bojí. Nejradši by zavřel oči, ale snaží se to neudělat. Chce se až do poslední chvíle dívat na jeho čelo, obličej, řasy, rty. Přiblíží se k němu, aby ho políbil.

„Můžete si za to sami, buzeranti.“

Nádech se zarazí v hrdle, ne však kvůli těm slovům, co na něj chrlí. Ale protože ví, že čas vypršel.

Rány ohňostroje nad nimi nepolevují.

Po vůni jeho pokožky se mu bude tolik stýskat.

Naposledy si k ní přivoní.

Bolest.

Po silnici uháněl tmavomodrý dálkový autobus s oloupaným lakem a ojetými pneumatikami a zvedal oblaka prachu. Cesta z Katánie do Fochi je dlouhá a monotónní, ale toho dne se řidiče nezmocnil obvyklý pocit nudy, protože ho cosi znepokojovalo. Na palubě zůstal jen jediný pasažér. Asi dvacetiletý mladík s plátěným vakem v ruce, který nastoupil na zastávce Katánská věznice. Posadil se na poslední sedadlo vzadu, tvář měl stočenou k okýnku a za celou dobu jízdy se ani nepohnul.

Měl tmavé, špatně ostříhané vlasy, kaštanové oči s hustými řasami, které mu dodávaly arabského vzhledu, a pobledlé vzezření člověka, který celé měsíce neviděl slunce.

To bude nějaký provinční mafiánek, pomyslel si řidič.

Konečně zabrzdil na zastávce ve Fochi. Zatáhl za páčku posuvných dveří, spěšně se podíval do zpětného zrcátka a čekal, že už ho uvidí na nohou, připraveného vystoupit. Jenže on dál seděl s nepřítomným pohledem a prsty pevně svíral provaz svého vaku.

Řidič si odkašlal a zkontroloval čas na hodinkách zaríznutých do tučného zápěstí. Když zvedl hlavu, mladík už stál za jeho zády, v propoceném triku přilepeném

k hrudi a širokých kalhotách, pod nimiž se dalo vytušit příliš hubené tělo.

Ti dva na sebe pár vteřin zírali. Řidiči se zdálo, že se ho mladík co nevidět na něco zeptá, ale nedopřál mu čas. „Vystup si. Už sme ve Fochi.“

Chvilí nato se autobus s odfrknutím rozjel zpátky do Katánie a Marco se ocitl na prašné cestě vedoucí do vesnice. Na „hořčičné řece“, jak jí říkala jeho matka.

Vzduch byl horký, dusivý, plný soli. Připadalo mu, že je to tentýž den jako před šesti měsíci, když ho odvezli karabiníci. Tehdy měl skoro radost, že skončí ve vězení: tam uvnitř, pomyslel si, nebude muset dýchat ten prach, který už polyká skoro dvacet let. Vrátit se do Fochi mu připadalo jako horší trest než ten, co si právě odpykal.

Hodil si plátěný vak na záda, přejel si jazykem po suchých rtech a vydal se do vesnice. Po pár stovkách metrů přenechala polní cesta místo dlážděným uličkám. Znal každý jejich zákrut, každou skvrnu na mramoru, ale kráčel jako cizinec, zrychleným krokem a s tváří skloněnou k zemi. Zdálo se, že ho žádný z kolemjdoucích nepoznává. A přece byl v těch uličkách známý, sice nechvalně, ale známý. Dokonce známější než jeho matka.

Když Marco vstoupil do Spinova obchodu s hudebními nástroji, bylo už hodinu otevřeno. Majitel Franco stál za skleněným pultem a zrovna nějaké zákaznici v obrovském klobouku se širokou krempou – jedné z dobře situovaných paniček z Fochi – vychvaloval kvalitu houslí.

„Vidíte, jak precizně jsou vyrobené? Tyhle housle hrají prakticky samy. S tímhle nástrojem bude váš syn na hudební škole dělat parádu. Jen se poptejte, jestli už jsme někdy nějakého klienta zklamali...“

Když Franco Spina uviděl vcházet Marca, zarazil se. Sjel ho pohledem od hlavy až k patě, a když si všiml, že na jeho ošuntělé boty a obnošené kalhoty zírá i zákaznice, zrychleně odříkal scénář, který se naučil nazpaměť už dávno a kterému lidé pokaždé naoko věřili.

„To je Marco, syn vdovy Accordinové, chudák ženská. Ze soucitu jsem souhlasil, že ho vezmu k sobě, aby mi pomáhal vyřizovat pochůzky. Je to hodnej klučina, i když nevypadá. Na to můžete vzít jed!“

Poslední dvě věty dodával vždy šepem a přitom se k zákazníkovi důvěrně nakláněl. Marco znal každíčkou pasáž toho rituálu a naučil se vždycky v pravý čas zmizet. Udělal to i tentokrát, zavřel se na toaletě v zadní části obchodu.

Svlékl si košili a v zrcadle si prohlédl pohmožděniný na hrudníku a na bříše, které měnily barvu – z červené na tmavě fialovou. Alespoň si uchránil obličej, naposledy mu monokl vydržel pěknou řádku dní.

Připadalo mu, že v puse znovu cítí železitou chuť krve. Nikdy se nepral rád, ale když si na něj někdo dovoloval, nenechal si to líbit a během těch šesti měsíců se z něj stal skoro zkušený rváč. Byl tam jeden z nejmladších, navíc mu ještě nerostly vousy a s tou svou chlapeckou tváří vypadal jako stvořený k tomu, aby přitahoval šikanu a rvačky. A posledního dne se bachaři postarali, aby se ostatní vězni s nováčkem rozloučili, jak se sluší a patří.

Marco popotáhl nosem a opláchl si obličej v umývadélku připevněném na stěně. Potom sundal z ramínka hnědý plášť a navlékl si ho.

Franco si pořád ještě něco důvěrně vykládal se zákaznicí. Když Marco vykoukl z místnosti za krámem, oba mu věnovali skříčený pohled. Teprve tehdy si Marco všiml, že

se za ženinými širokými šaty skrývá malý chlapec. Možná že máma kupovala housle právě jemu. Muselo mu být tak šest sedm let a na sobě měl modrý školní plášť s obrovskou, dokonale naškrobenou bílou mašlí, která mu zakrývala obličej až k nosu. Prohlížel si Marca vystrašenýma očima a držel se máminých šatů.

Marco se na něj usmál, strčil ruce do kapes svého pláště a zjistil, že bonbóny jsou stále na svém místě, tam, kde je nechal. Vzal jich pár do hrsti, šel k chlapečkovi blíž a přidržel si. Žena syna lehce postrčila, aby mu dodala kuráž. „No tak, vezmi si. A hezky pánovi poděkuj.“

Z nabírané sukně se vynořila hbitá ručka, popadla bonbóny a znovu zmizela v záhybech látky.

„Do práce, Marco. Potřebuju, abys roztřídil ty balíky,“ řekl mu Franco a ukázal na stoh krabic nahromaděných za pultem.

Marco se pohybem ruky rozloučil se zákaznící a zvedl první balík. Právě začínal jeho nový život muže na svobodě, život ve službách člověka, který ho dal zatknout.

Zákaznice si vzala pouzdro s houslemi a vyšla na ulici. Za jejím kloboukem, nahoře mezi fochijskými činžáky, věšely nějaké ženy prádlo. Jejich pohyby v oknech byly rozmáchlé a teatrální. Paní chvílemi zvedla zrak, aby pozdravila kamarádku a domluvila si s ní sraz na náměstí, na později, až se trochu ochladí.

V baru na hlavní třídě muži utloukali čas debatami o politice a fotbale; někdo byl u první cigarety, někdo u druhé krabičky. Brzy se všichni schovají doma za zavřené okenice, aby unikli dusivému polednímu vedru.

Paní v klobouku už téměř dorazila domů, zbývalo jen poslední stoupání.

„Mamí!“ Chlapec ji zatahal za sukni.

„Copak, zlato?“

„Ten pán nám zase zatarasil cestu...“ Mrňous ukázal před sebe.

Nahore na vršku blokoval cestu malý nákladák, stál přesně před jejich domovními dveřmi.

Ona obrátila oči v sloup, lehce si nadzvedla sukni, vyrazila svižným krokem a chlapec přitom táhla za sebou.

„Alfredo!“ vykřikla a dvakrát uhodila pěstí do kapoty.

Alfredu Scaliovi říkali kvůli jeho nevšední tělesné konstituci a neomaleným způsobům Titán, ale paní strach nenaháněl, znala ho od dětství.

„Vo co kráčí?“ Alfredo vykoul z korby vozu, kde rovnal krabice. Měl velký zakroucený knír, pokožku zestárlou od slunce, baňatý nos a světlé oči rámované paprscitými vráskami.

„Kráčí tu vo to, že si musíš odvyknout blokovat mi příjezdovou cestu, vo to tady kráčí!“ opáčila popuzeně. „Už nejseš takovej krasavec, jako když jsi byl mladej a já za tebou běhala!“

Titán prodával hračky, sladkosti a obrázkové tabulky pro děti na vesnických poutích. Všechny jeho dny byly jako přes kopírák: začínaly tím, že naložil zboží na nákladák, a končily pod neodmyslitelným ohňostrojem, který završoval každou slušnou venkovskou slavnost.

„A co mám jako dělat, když mám sklad hned naproti vašemu vchodu?“ zabrbal.

Zrovna v tom okamžiku vykoul z korby nějaký kluk. „Hned vám uhneme!“ Gaetano, pro všechny Nino, byl Titánův syn. Bylo mu šestnáct, měl světlehnědé, skoro až blondaté vlasy a dozlatova opálenou pokožku. Nos a lícní

kosti mu pokrývalo vydatné množství pih, z jeho oválného obličejce růžově vystupovaly plné a masité rty. Za jméno vděčil dědovi, Titánovu otci, který měl kousek za vesnicí autovrakoviště.

Nino dorovnal krabice a ujistil se, že jsou provazy pořádně zauzlované. Pak z nákladáčku seskočil a přiběhl k otci, který s tou paní vášnivě diskutoval.

„Dobrý den, paní Vulcanová,“ řekl jí s lehkou úklonou.

„Tvůj otec se musí začít chovat civilizovaně!“ vykřikla.

„Omluvte ho,“ naznačil. Pak otci odevzdal klíče od vozu. „Můžeš jet, táto, všechno je připravený.“

„Nezapomeň, že musíš Cirovi pomoci s úkolama. Slíbil jsi to svojí sestře.“

„No dobře, ale když si Ciro bude chtít hrát, tak mu přece nemůžu svázat ruce! Měj se, uvidíme se večer.“

Nino se rozloučil s paní, která se mezitím znovu začala – teď už v žertu – dohadovat s Titánem, a vydal se směrem ke kamenité cestičce vedoucí ven z Fochi.

Dlouhé vlasy mu padaly do obličejce. To se mu na létě líbilo nejvíc. Jeho matka mu dovolila nestříhat si je až do září. Ale pak, pokud by nešel ke kadeřníkovi, by se o to s pěkně naostřenými nůžkami postarala sama.

Druhá věc, která se mu na létě líbila nejvíc, byly procházky, na něž se vydával skoro každý den, už nejméně dva roky, pokaždé stejnou cestou až k řece Fiumegelo.

Krajina byla jako dítě, které nosí každé roční období jinou masku. Jeden měsíc bylo všechno zelené, další měsíc vypadaly kopce kvůli žlutým asfodelům, pevně se držícím jeden druhého, jako poušť. Pole ležící ladem vystřídaly slunečnice. Měnily se i pěšinky, jednou byly udusané trochu víc doleva a jednou trochu víc doprava,

když sledovaly rozmar traktoru nebo krok nějaké troufalé krávy, přilákané odlehlým keřikem.

Když se Nino vydával na tyhle procházky, nic si s sebou nebral. Dokonce i oblečení, co měl na sobě, mu připadalo nemístné a nepohodlné. Toho dne na začátku léta bylo horko, jako by byl srpen, a jakmile to vzal přes pole, svlékl si tričko, uvázal si ho kolem pasu a nohavice si vyhrnul až nad kolena.

Tuhle pěšinu objevil náhodou, když šel jednou ráno za školu. Bezděky následoval šumění vody. Potom co prolezl houštím, objevil se na louce u jakési hluboké zátoky na bystrině. Popravdě řečeno, Nino si nebyl tak docela jistý, že je to Fiumegelo, možná to byl jen jeho přítok nebo kdovíco. Ale na tom nezáleželo. To jméno ho ostatně dokonale vystihovalo: za každého ročního období jím protékala skutečně ledová voda.

Nino dorazil ke břehu bystriny zpocený, protože šel dlouho na přímém slunci. Neztrácel čas a rychle si zul boty a svlékl zbylé oblečení včetně spodků. Vběhl do vířivé vody. Když na pokožce ucítil ledové čepele, byl už ponořený až po hlavu.

Plav! Plav, tím se zahřeješ!

Jeho útlé tělo klouzalo nad kameny jako ryba a během pár minut už zimu necítil.